

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ ДОНЕЦЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО КАФЕДРУ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН
ФАКУЛЬТЕТУ № 1
ДОНЕЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

СХВАЛЕНО

на засіданні Вченої ради ДонДУВС
від 29.08.2023 року
протокол № 22

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом ДонДУВС
від 05.09.2023 року
№ 498

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про кафедру соціально-гуманітарних дисциплін факультету №1 Донецького державного університету внутрішніх справ (далі – Положення) розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», нормативно-правових актів МОН України та МВС України, Статуту Донецького державного університету внутрішніх справ, Положення про організацію освітнього процесу в ДонДУВС та інших нормативних документів університету з питань, що стосуються напрямів її роботи.

1.2. Положення визначає порядок та умови діяльності кафедри соціально-гуманітарних дисциплін факультету №1 Донецького державного університету внутрішніх справ (далі – кафедра), яка є структурним підрозділом факультету №1 Донецького державного університету внутрішніх справ (далі – Університет).

1.3. У Положенні поняття застосовуються у такому значенні:

кафедра – базовий структурний підрозділ Університету, що проводить освітню, методичну та наукову діяльність за певною спеціальністю (спеціалізацією) чи міжгалузеву групою спеціальностей;

науково-педагогічні працівники – особи, які за основним місцем роботи працюють в університеті, і провадять навчальну, методичну, наукову та організаційну діяльність.

1.4. Робота кафедри ґрунтується на принципах науковості, саморозвитку, гуманізму, демократизму, поступовості, персональної і колективної відповідальності, колегіальності та гласності обговорення питань, які віднесені до її компетенції.

1.5. Кафедра є базовим структурним підрозділом факультету №1 (далі – факультет) Університету. Кафедра проводить освітню, методичну та наукову діяльність за напрямом соціально-гуманітарних дисциплін.

1.6. Кафедра має право на прийняття самостійних рішень, які не суперечать чинному законодавству, Статуту університету, Положенню про факультет №1 Університету та спрямовані на підвищення ефективності діяльності кафедри, факультету та Університету, забезпечення якісної підготовки фахівців/фахівчинь.

1.7. Питання, не відображені в Положенні, вирішуються відповідно до нормативно-правових актів, що регламентують діяльність Університету.

II. СТРУКТУРА

2.1. Кафедра створюється в результаті організаційно-штатних заходів закладу вищої освіти зі специфічними умовами навчання за відповідним рішенням МВС України.

2.2. До науково-педагогічного складу кафедри входять завідувач кафедри, професори, доценти.

Права та обов'язки науково-педагогічних працівників кафедри визначаються відповідними нормами Закону України «Про вищу освіту», законодавства України про працю, Статуту університету та цим Положенням.

2.3. Кафедра створюється за умов, якщо до її складу входить не менше трьох науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, і які мають відповідно до профілю діяльності кафедри науковий ступінь

або вчене звання.

2.4. Загальне керівництво кафедрою за функціональними обов'язками здійснює завідувач/завідувачка, що обирається Вченою радою Університету та призначається наказом ректора із числа науково-педагогічних працівників Університету. Завідувач/завідувачка кафедри несе персональну відповідальність за виконання кафедрою покладених на неї завдань.

2.5. На кафедрі штатним розкладом може передбачатися посада заступника завідувача кафедри, який діє в межах посадових повноважень і здійснює керівництво кафедрою на період відсутності її завідувача, а у разі відсутності такої посади – його обов'язки виконує професор або доцент кафедри.

2.6. Кількісний і якісний склад кафедри встановлюється штатним розкладом, який може коригуватися у разі збільшення або зменшення науково-педагогічного навантаження на новий навчальний рік.

2.7. Робота кафедри здійснюється відповідно до Плану на навчальний рік, який охоплює навчальну, методичну, науково-дослідну, виховну та інші види робіт. План роботи кафедри обговорюється та затверджується на її засіданні. План затверджується першим проректором/проректором Університету.

2.8. Основною організаційною формою роботи кафедри є її засідання. Прийняті на засіданні кафедри рішення є обов'язковими до виконання всіма членами кафедри.

2.9. Засідання кафедри проводяться під головуванням її завідувача і не рідше одного разу на місяць, відповідно до заздалегідь визначеного порядку денного. Участь членів кафедри у її засіданнях є обов'язковою.

2.10. Засідання кафедри вважається таким, що відбулося, якщо у ньому беруть участь не менше ніж 2/3 загальної чисельності науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи. Рішення кафедри приймаються, як правило, шляхом відкритого голосування простою більшістю голосів присутніх науково-педагогічних працівників кафедри, для яких вона є основним місцем роботи.

У разі суперечності рішення кафедри із Статутом університету, це рішення може бути скасовано ректором, першим проректором або проректором.

Позачергове засідання кафедри може бути скликане за ініціативою не менше 1/3 постійного складу, за рішенням завідувача кафедри або за дорученням керівництва Університету та начальника навчально-методичного відділу.

2.11. Співробітники кафедри, які працюють на постійній основі з неповним обсягом виконання посадових обов'язків (0,5; 0,25; 0,75 посадового окладу), за сумісництвом і на умовах погодинної оплати праці, мають право дорадчого голосу.

2.12. Засідання кафедри оформлюється протоколом. Протокол підписує завідувач кафедри (в окремих випадках член кафедри, головуєчий на засіданні) та секретар засідання кафедри (за наявності).

2.12. Питання організації навчальної, методичної, виховної і науково-дослідної роботи, що носять кафедральний характер, можуть розглядатися і обговорюватися на спільних засіданнях кафедр Університету і споріднених кафедр інших закладів вищої освіти.

III. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

3.1. Основними завданнями кафедри є:

- розробка й затвердження єдиних критеріїв оцінки та засобів діагностики рівня засвоєння знань й оволодіння вміннями;
- здійснення контролю та аналізу якості знань та вмінь через систему поточного, модульного й підсумкового контролів, атестації здобувачів та здобувачок вищої освіти;
- розробка й систематичне оновлення навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін, які викладають на кафедрі, їх мультимедійного супроводу, електронних навчальних посібників (підручників). Навчально-методичне забезпечення за кожною навчальною дисципліною кафедри – навчально-методичний комплекс: робоча програма навчальної дисципліни; методичні рекомендації до проведення семінарських та/або практичних занять, самостійної роботи; засоби діагностики знань (завдання до модульного та підсумкового контролів);
- розробка, постійний розвиток та удосконалення дистанційних курсів з навчальних дисциплін кафедри;
- вимог керівних документів з організації освітнього процесу;
- керівництво самостійною, навчальною та науково-дослідною роботою здобувачів та здобувачок вищої освіти;
- організація роботи наукових гуртків, різних заходів наукової спрямованості за профілем діяльності кафедри;
- організація педагогічного контролю науково-педагогічної діяльності працівників у формі пробних, показових і відкритих занять з подальшим обговоренням на засіданні кафедри;
- вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду та юридичної практики з метою підвищення наукового рівня, професійної культури та педагогічної майстерності науково-педагогічного складу кафедри;
- виконання планів підвищення кваліфікації науково-педагогічного складу кафедри, їх стажування у практичних підрозділах та закладах вищої освіти за напрямом спеціальності, організація наставництва;
- участь у підвищенні кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- організація самостійної роботи здобувачів та здобувачок вищої освіти через систему індивідуальних занять і консультацій;
- рецензування, обговорення досліджень на засіданнях кафедри і міжкафедральних (фахових) семінарах;
- підготовка відгуків, рецензій на дисертації та автореферати дисертацій за профілем кафедри;
- організація взаємодії з іншими закладами вищої освіти, проведення спільних засідань кафедр, «круглих столів», підготовка та видання наукової та навчально-методичної літератури;
- висунення пропозицій щодо присвоєння вчених звань доцента і професора науково-педагогічним працівникам кафедри;
- організація і проведення занять в системі службової підготовки для атестованих працівників;

- надання допомоги практичним підрозділам у вивченні змісту занять службової підготовки за профілем кафедри у разі їх звернення;
- здійснення експертної діяльності щодо підготовки документів, які надходять з Міністерства освіти і науки України, МВС, інших державних органів та організацій, окремих громадян та громадських організацій;
- розробка відповідних документів щодо навчально-методичного забезпечення освітньої і наукової діяльності закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання системи МВС;
- підготовка, рецензування і видання навчальної, наукової, методичної літератури (підручників, навчальних посібників, курсів лекцій, задачників, словників, довідників, (збірників, методичних розробок тощо) з проблем юридичної освіти та правоохоронної діяльності для закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання системи МВС, а також літератури загального користування на замовлення інших установ та організацій;
- забезпечення роботи кураторів навчальних взводів;

IV. ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ

4.1. Основними функціями кафедри є:

- реалізація освітньо-професійних та освітньо-наукових програм, навчальних планів підготовки, перепідготовки й підвищення кваліфікації фахівців/фахівчинь;
- забезпечення реалізації єдиної загальноуніверситетської концепції змісту освіти за дисциплінами кафедри, з метою поєднання теоретичного навчання із практичною спрямованістю підготовки фахівців/фахівчинь;
- організація та здійснення на високому науковому і методичному рівнях навчально-виховного процесу шляхом формування теоретичного змісту й практичного спрямування кожної навчальної дисципліни;
- формування у майбутнього фахівця/фахівчині професійної компетентності, громадянської позиції щодо оцінки суспільних явищ, забезпечення прав і свобод людини та громадянина;
- розробка і впровадження нових форм, методів і технологій навчання;
- організація контролю за прийнятими рішеннями з питань виконання
- проведення серед учнів закладів загальної середньої освіти та населення заходів, спрямованих на ознайомлення з особливостями професії працівника поліції та допомогу в самовизначенні щодо її вибору;
- удосконалення навчально-матеріальної бази;
- вжиття заходів щодо пропагування у курсантсько-студентському середовищі здорового способу життя і слідування цьому;
- керівництво науковою роботою здобувачів та здобувачок вищої освіти, які беруть участь у виконанні НДР кафедри, курсантських наукових гуртках, наукових конференціях, семінарах та олімпіадах, у тому числі безпосереднім організатором яких є кафедра;
- забезпечення дотримання здобувачами та здобувачками вищої освіти, особами, які працюють на кафедрі, правил внутрішнього розпорядку Університету;
- забезпечення якості вищої освіти здобувачів освітніх ступенів, відповідно до

певних стандартів вищої освіти, освітньо-професійних програм, робочих програм навчальних дисциплін та системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в Університеті;

- виконання вимог антикорупційного законодавства України, а саме: Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії), Антикорупційної програми Міністерства внутрішніх справ України, організаційно-розпорядчих документів НАЗК, МВС України та ДонДУВС з питань запобігання корупції;
- створення умов для поєднання жінками й чоловіками професійних та сімейних обов'язків;
- забезпечення реалізації єдиної державної політики, спрямованої на досягнення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у межах своїх повноважень;
- дотримання у межах компетенції принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у своїй діяльності;
- забезпечення у межах компетенції виконання нормативно-правових актів з питань дотримання рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії дискримінації за ознакою статі та сексуальним домаганням;
- організація впровадження гендерної політики за напрямком своєї роботи
- забезпечення, у межах повноважень, здобувачами та здобувачками вищої освіти, особами, які працюють на кафедрі дотримання правил академічної доброчесності.

V. ЗАГАЛЬНІ ОBOB'ЯЗКИ ТА ПРАВА

5.1. Особи з числа науково-педагогічного працівників, крім обов'язків, передбачених статтею 58 Закону України «Про вищу освіту», зобов'язані:

- знати вимоги нормативних документів з організації навчально-виховного процесу, зміст освітньо-кваліфікаційної характеристики, зміст освітньо-професійної програми, робочих програм навчальних дисциплін, роль та місце навчальних дисциплін, з яких вони проводять заняття;
- здійснювати на високому професійному рівні навчальну та методичну діяльність зі своєї навчальної дисципліни, забезпечувати високу ефективність освітнього процесу, об'єктивно оцінювати знання та вміння здобувачів та здобувачок вищої освіти, сприяти розвитку в них самостійності, розумної ініціативи, творчих здібностей у процесі засвоєння навчальних дисциплін;
- своєчасно і якісно розробляти навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін, яких вони проводять заняття;
- здійснювати методичне забезпечення самостійних занять здобувачів та здобувачок вищої освіти з навчальних дисциплін;
- вести наукові дослідження, брати участь у впровадженні їх результатів у практичну діяльність органів та підрозділів системи МВС, інших правоохоронних органів, суб'єктів господарювання та навчальний процес, активно залучати до цієї роботи здобувачів та здобувачок вищої освіти;
- керувати науково-дослідною роботою здобувачів та здобувачок вищої освіти;
- здійснювати наукове керівництво підготовкою науково-педагогічних кадрів

вищої категорії;

- вивчати і впроваджувати у процес навчання і виховання здобувачів та здобувачок вищої освіти досвід правоохоронної діяльності МВС, передовий педагогічний досвід;
- здійснювати в ході навчального процесу виховання здобувачів та здобувачок вищої освіти, формувати в них готовність до захисту державних інтересів України;
- забезпечувати захист інформації, що становить державну таємницю;
- забезпечувати в межах повноважень здійснення заходів щодо запобігання і протидії корупції, контролю за їх реалізацією в підрозділі та неухильного дотримання положень Закону України «Про запобігання корупції», Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії), Антикорупційної програми Міністерства внутрішніх справ України, Антикорупційної програми Донецького державного університету внутрішніх справ, організаційно-розпорядчих документів НАЗК, МВС та ДонДУВС з питань запобігання корупції;
- забезпечувати в межах компетенцій виконання нормативно-правових актів з питань дотримання рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії дискримінації за ознакою статі та сексуальних домагань.

5.2. Науково-педагогічні працівники можуть мати й інші права та обов'язки, передбачені законодавством та Статутом університету.

5.3. Науково-педагогічні працівники, крім прав, передбачених статтею 57 Закону України «Про вищу освіту», мають право:

- обирати та бути обраними до Вченої (методичної) ради Університету, факультету;
- брати участь в обговоренні та вирішенні через органи управління Університету питань навчальної, методичної, виховної та наукової діяльності;
- брати участь у наукових дискусіях, конференціях, симпозіумах, «круглих столах», проводити наукові випробування та публікувати їх результати в установленому порядку відповідно до законодавства України, брати безпосередню участь у втіленні результатів досліджень у навчальний процес і практичну діяльність разом із замовником;
- користуватися навчально-матеріальним та бібліотечним фондом, комп'ютерною локальною мережею Університету;
- здійснювати, з дозволу ректора Університету, педагогічну та наукову діяльність зі створення науково-методичної продукції в практичних підрозділах, установах системи МВС, закладах вищої освіти на умовах штатного сумісництва або брати участь у тимчасових творчих колективах за відсутності негативного впливу на виконання своїх посадових інструкцій за основною посадою;
- брати участь у конкурсах на займання науково-педагогічних та наукових посад.

5.4. Відволікання науково-педагогічних працівників від виконання професійних обов'язків не допускається, за винятком випадків, передбачених законодавством України.

5.5. За досягнення високих результатів у навчальній, методичній, виховній та науковій діяльності особи з числа науково-педагогічних працівників можуть нагороджуватися державними та відомчими нагородами, їм можуть присвоюватись державні премії, почесні звання і відзнаки, вони можуть нагороджуватись іменними медалями, знаками, преміями, грамотами.